

- (1) "... eg mun til þín aldrei öfugt orð mæla ódrukkinn"
- (2) a. Þeir drápu hann síðan.
b. Drápu þeir hann síðan.
c. *Þeir hann drápu síðan.
d. *Þeir síðan drápu hann.
e. *Þeir síðan hann drápu.
- (3) a. ... hann skal [_{S1} **hafa** etið mat sinn fyrir miðja nótt ...] (*Grágás*, s. 34)
b. En ekki mun eg [_{S1} þenna mann séð **hafa**]. (*Laxdæla saga*, s. 1632)
c. Þorgilsi hafði [_{S1} gefin verið öxi góð] (*Þorgils saga og Hafliða*, s. 25)
d. Ekki vildi eg [_{S1} þér mein **hafa gert**] ... (*Gunnars þáttur Þiðrandabana*, s. 2141)
- (4) a. Ekki mun ég **hafa** séð þennan mann.
b. *Ekki mun ég **hafa** þennan mann séð.
c. *Ekki mun ég séð **hafa** þennan mann.
d. *Ekki mun ég séð þennan mann **hafa**.
e. *Ekki mun ég þennan mann séð **hafa**.
f. *Ekki mun ég þennan mann **hafa** séð.
- (5) a. Hann mun [það gera].
b. Hann hefur [það gert].
c. Hann er [þangað kominn].
- (6) a. Hann vill [þeim hjálpa].
b. Hann sagði þá [dauða vera].
c. Hann bað mig [þeim að hjálpa].
- (7) a. Hann hefur [þeim hjálpað].
b. Hann mun [dauður vera].
c. Hann er [í brott farinn].
d. Það hefur [sagt verið].
e. ... sem þeir höfðu [um talað].
f. ... sem eg mun [upp taka].
- (8) a. Forsetningarliður: Ég hef lesið bók [um [þennan mann]]
b. Sagnliður: Ég hef [lesið [bók um þennan mann]]
c. Hjálparliður: Ég [hef [lesið bók um þennan mann]]
- (9) a. Egill sagði [að hann hefði drepið þræla Gríms].
(*Egils saga Skalla-Grímssonar*, s. 517)
b. *Egill sagði [að hann þræla Gríms drepið hefði].
c. Hann sagðist [það gert hafa]. (*Eyrbyggja saga*, s. 548)

(10)	S			S			
	Nl	Hl		Nl	Hl		
		Hjs	Sl	→	Hjs	Sl	
		So	Nl		So	Nl	
		[tíð]					
Ég	[samr.]	(sjá)	þennan mann		Ég	sá	þennan mann

(11) ek hlewagastir holtijar horna tawido

(12) a. Við þjóðum ykkur velkomin / þessa hátíð á. (Hallbjörn Hjartarson)
 b. Því nú grætt ég hef meir en mér finnst nóg. (Þorsteinn Eggertsson)

(13) hwæt se bisceop don **wolde**
 hvað sá biskup gera myndi

(14) ealle men**magon** libbanmidþe
 allir menn mega lifa meðþér

(15) *Setningar með einni sögn í fallhætti og einu andlagi:*

- a. Eg mun þiggja hrossin. (Viga-Glúms saga, s. 1927)
 b. Faðir minn mun því ráða. (Viglundar saga, s. 1976)

(16) *Setningar með einni sögn í fallhætti og tveim andlögum:*

- a. Jarlinn hafði gefið honum skipið. (Íslendinga saga, s. 263)
 b. ... og muntu henni gefa moturinn ... (Laxdæla saga, s. 1602)
 c. ... að hann hefir líf gefið barninu. (Harðar saga og Hólmverja, s. 1259)
 d. ... því að þú hefir mér líf gefið ... (Gísla saga Súrssonar, s. 938)

(17) *Setningar með tveim sögnum í fallhætti og einu andlagi:*

- a. ... að sárið mundi hafa grandað honum. (Bandamanna saga, s. 25)
 b. Nú munu þær eigi hafa því unað ... (Þiðranda þáttur, s. 2255)
 c. ... og hann mundi tekið hafa hross þeirra. (Vatnsdæla saga, s. 1903)
 d. ... og kvaðst það hafa gert til yfirbóta við hana
 (Bjarnar saga Hítdælakappa, s. 88)
 e. ... og kvaðst enginn maður þetta gera vilja. (Hrafnkels saga Freysgoða, s. 1407)

(18) *Setningar með tveim sögnum í fallhætti og tveim andlögum:*

- a. ... en Eyjólfur kvaðst hafa gefið Bjarna sauðina. (Reykðæla saga, s. 1769)
 b. ... en kveðst segja honum mundu fyrstum tíðindin. (Brennu-Njáls saga, s. 339)
 c. Gísli kveðst aldrei mundu Kolbeini eiða sverja. (Þórðar saga kakala, s. 460)
 d. Ófeigur ... kveðst ekki mundu mikla tillögu veita honum.
 (Bandamanna saga, s. 26)
 e. ... en hann mundi fengið hafa henni mikinn áverka.
 (Grettis saga Ásmundarsonar, s. 1006)
 f. Ásbjörn lést honum mundu gefa fé til. (Hákonar saga herðibreiðs, s. 808)
 g. ... hví Bolli mun sér hafa þar svo staðar leitað ... (Laxdæla saga, s. 1613)

- h. Hallbjörn ... kveðst enn hverjum manni veitt hafa búðarrúm ...
 (Gísla saga Súrssonar, s. 940)
- i. Bárður kvaðst honum engi mundu segja. (Króka-Refs saga, s. 1528)
- j. ... að þessi maður mundi honum sanna hluti sagt hafa.
 (Ólafs saga Tryggvasonar, s. 179)
- k. Þykist eg nú það hafa launað þér. (Grettis saga Ásmundarsonar, s. 1042)
- l. Hann kveðst fyrir löngu það hafa honum spáð ... (Finnboga saga ramma, s. 634)

(19) Setningar með einni sögn í fallhætti og einu andlagi

- a. (X) - SO_{ph} - SO_{aðal} - Nl_{ba}
- b. (X) - SO_{ph} - Nl_{ba} - SO_{aðal}

(20) Setningar með einni sögn í fallhætti og tveim andlögum

- a. (X) - SO_{ph} - SO_{aðal} - Nl_{óá} - Nl_{ba}
- b. (X) - SO_{ph} - Nl_{óá} - SO_{aðal} - Nl_{ba}
- c. (X) - SO_{ph} - Nl_{ba} - SO_{aðal} - Nl_{óá}
- d. (X) - SO_{ph} - Nl_{óá} - Nl_{ba} - SO_{aðal}

(21) Setningar með tveim sögnum í fallhætti og einu andlagi

- a. (X) - SO_{ph} - SO_{hj} - SO_{aðal} - Nl_{ba}
- b. (X) - SO_{ph} - SO_{hj} - Nl_{ba} - SO_{aðal}
- c. (X) - SO_{ph} - SO_{aðal} - SO_{hj} - Nl_{ba}
- d. (X) - SO_{ph} - Nl_{ba} - SO_{hj} - SO_{aðal}
- e. (X) - SO_{ph} - Nl_{ba} - SO_{aðal} - SO_{hj}
- f. * (X) - SO_{ph} - SO_{aðal} - Nl_{ba} - SO_{hj}

(22) Setningar með tveim sögnum í fallhætti og tveim andlögum

- a. (X) - SO_{ph} - SO_{hj} - SO_{aðal} - Nl_{óá} - Nl_{ba}
- b. (X) - SO_{ph} - SO_{hj} - Nl_{óá} - SO_{aðal} - Nl_{ba}
- c. (X) - SO_{ph} - SO_{hj} - Nl_{óá} - Nl_{ba} - SO_{aðal}
- d. (X) - SO_{ph} - SO_{hj} - Nl_{ba} - SO_{aðal} - Nl_{óá}
- e. (X) - SO_{ph} - SO_{aðal} - SO_{hj} - Nl_{óá} - Nl_{ba}
- f. (X) - SO_{ph} - Nl_{óá} - SO_{hj} - SO_{aðal} - Nl_{ba}
- g. (X) - SO_{ph} - Nl_{óá} - SO_{hj} - Nl_{ba} - SO_{aðal}
- h. (X) - SO_{ph} - Nl_{óá} - SO_{aðal} - SO_{hj} - Nl_{ba}
- i. (X) - SO_{ph} - Nl_{óá} - Nl_{ba} - SO_{hj} - SO_{aðal}
- j. (X) - SO_{ph} - Nl_{óá} - Nl_{ba} - SO_{aðal} - SO_{hj}
- k. (X) - SO_{ph} - Nl_{ba} - SO_{hj} - SO_{aðal} - Nl_{óá}
- l. (X) - SO_{ph} - Nl_{ba} - SO_{hj} - Nl_{óá} - SO_{aðal}
- m. * (X) - SO_{ph} - Nl_{ba} - SO_{aðal} - SO_{hj} - Nl_{óá}
- n. * (X) - SO_{ph} - SO_{aðal} - Nl_{óá} - SO_{hj} - Nl_{ba}
- o. * (X) - SO_{ph} - SO_{aðal} - Nl_{óá} - Nl_{ba} - SO_{hj}
- p. * (X) - SO_{ph} - SO_{aðal} - Nl_{ba} - SO_{hj} - Nl_{óá}
- q. * (X) - SO_{ph} - Nl_{óá} - SO_{aðal} - Nl_{ba} - SO_{hj}
- r. * (X) - SO_{ph} - Nl_{ba} - SO_{aðal} - Nl_{óá} - SO_{hj}

X = einhver ótiltekinn liður; SO_{ph} = sögn í persónuhætti; SO_{hj} = hjálparsögn (í nh. eða lh.þt.); SO_{aðal} = aðalsögn (í nh. eða lh.þt.); Nl_{ba} = (beint) andlag; Nl_{ób} = óbeint andlag.

- (23) a. Hann reyndi ýmislegt.
 b. Hann hefur reynt ýmislegt.
 c. Hann hefur ýmislegt reynt.
 d. Hann hefur mátt reyna ýmislegt.
 e. Hann hefur ýmislegt mátt reyna.
 f. *Hann hefur ýmislegt reyna mátt.
- (24) a. Þá skal hann drepa (Þorgils saga skarða, s. 625)
 b. Þá skal drepa Þorkel fullspak (Fljótsdæla saga, s. 709)
- (25) *Algengustu mynstur:*
 a. (X) - SO_{ph} - (SO_{hj} -) $SO_{aðal}$ - Nl_{ba}
 b. (X) - SO_{ph} - Nl_{ba} - $SO_{aðal}$ (- SO_{hj})
 c. (X) - SO_{ph} - $SO_{aðal}$ - SO_{hj} - Nl_{ba}
- (26) a. Þetta bænahald var vanur að hafa Guðmundur biskup þá er hann lifði (Íslendinga saga, s. 387)
 b. En þenna mann hafði sent Sturla Sighvatsson (Íslendinga saga, s. 389)
- (27) *Mynstur sem fyrir koma með aðalsögn á undan hjálparsögn*
 a. (= (21c)) $SO_{aðal}$ - SO_{hj} - Nl_{ba}
 b. (= (21e)) Nl_{ba} - $SO_{aðal}$ - SO_{hj}
 c. (= (22e)) $SO_{aðal}$ - SO_{hj} - $Nl_{óá}$ - Nl_{ba}
 d. (= (22h)) $Nl_{óá}$ - $SO_{aðal}$ - SO_{hj} - Nl_{ba}
 e. (= (22j)) $Nl_{óá}$ - Nl_{ba} - $SO_{aðal}$ - SO_{hj}
- (28) *Mynstur sem ekki koma fyrir með aðalsögn á undan hjálparsögn*
 a. (= (21f)) $SO_{aðal}$ - Nl_{ba} - SO_{hj}
 b. (= (21n)) $SO_{aðal}$ - $Nl_{óá}$ - SO_{hj} - Nl_{ba}
 c. (= (22o)) $SO_{aðal}$ - $Nl_{óá}$ - Nl_{ba} - SO_{hj}
 d. (= (22p)) $SO_{aðal}$ - Nl_{ba} - SO_{hj} - $Nl_{óá}$
 e. (= (22q)) $Nl_{óá}$ - $SO_{aðal}$ - Nl_{ba} - SO_{hj}
 f. (= (22r)) Nl_{ba} - $SO_{aðal}$ - $Nl_{óá}$ - SO_{hj}
 g. (= (22m)) Nl_{ba} - $SO_{aðal}$ - SO_{hj} - $Nl_{óá}$
- (29) a. Nl_0^2 - SO_{hj} - Nl_0^2 - $SO_{aðal}$ - Nl_0^2
 b. Nl_0^2 - $SO_{aðal}$ - SO_{hj} - Nl_0^2
- (30) * $SO_{aðal}$ - Nl - SO_{hj}
- (31) *Setningar með sögn í fallhætti, ögn og einu eða tveimur andlögum*
 a. Nú hafði einn þeirra Skrælingja tekið upp öxi eina. (Grænlandinga saga, s. 1106)
 b. Þar mundi eg hafa gefið þér upp eina sök. (Hrafnkels saga Freysgoða, s. 1400)
 c. Hvenær skaltu upp taka slíkan ágætisgrip? (Laxdæla saga, s. 1608)
 d. Þeir kváðust aldrei vilja sína eigu upp gefa. (Sturlu saga, s. 97)

(32) *Setningar með sögn í fallhætti, ögn og einu eða tveimur andlögum*

- a. (X1) - S_{oph} - S_{oðal} - ÖGN - Nl_{ba}
 b. (X1) - S_{oph} - S_{oðal} - Nl_{ba} - ÖGN
 c. (X1) - S_{oph} - ÖGN - S_{oðal} - Nl_{ba}
 d. (X1) - S_{oph} - Nl_{ba} - ÖGN - S_{oðal}
 e. * (X1) - S_{oph} - ÖGN - Nl_{ba} - S_{oðal}
 f. * (X1) - S_{oph} - Nl_{ba} - S_{oðal} - ÖGN

- (33) a. Ég hef engan séð.
 b. *Ég hef hann séð.
 c. *Ég hef Svein séð.

- (34) a. Ich weiß, daß er gesehen hat, daß ...
 b. *Ich weiß, daß er gesehen hat mich.

(35) *Texti* %OV%VOFjöldi setninga

Fyrsta málfræðiritgerðin:	57,4+	42,6	115
Íslendinga saga Sturlu Þórðarsonar:	33,3	66,7	114
Þorgils saga skarða:	33,3	66,7	111
Agnesar saga meyjar:	29,7-	70,3	74
Grettis saga:	48,4	51,6	161
Eiríks saga víðförla:	49,3	50,7	71
Placíðus saga:	30,5	69,5	95
Miðaldaævintýri þýdd úr ensku:	46,2	53,8	130
Georgíus saga (Reykjahólabók):	33,1	66,9	172
Nýja testamenti Odds:	59,6+	40,4	136
Gottskálksannáll:	25,4-	74,6	51
Varnarrit Guðbrands biskups:	49,2	50,8	120
Sönn frásaga:	41,0	59,0	105
Tyrkjaránið eftir Kláus Eyjólfsson:	56,4+	43,6	117
Píslarsaga sr. Jóns Magnússonar:	61,5+	38,5	96
Ármanns þáttur:	51,2	48,8	123
Munnmælasögur 18. aldar:	54,2	45,8	96
Sýslulýsingar:	50,0	50,0	68
Bréf Gunnars Pálssonar:	78,7+	21,3	89
Ævisaga Jóns Steingrímssonar:	27,2-	72,8	125
Um mannfækkun af hallærum:	35,2	64,8	88
Bréf Ragnheiðar Finnsdóttur:	28,7-	71,3	129
Bréf Guðríðar Magnúsdóttur:	10,4-	89,6	144
Frásögur um fornaldarleifar:	49,6	50,4	127
Sagan af Natoni persíska:	33,1	66,9	136
Frá Grænlandi eftir Sigurð Breiðfjörð:	29,3-	70,7	92
Ævisaga Gísla Konráðssonar:	38,7	61,3	62
Sýslu- og sóknarlýsingar:	41,7	58,3	36
Barnagull (Jón Árnason):	5,3-	94,7	113
Mannamunur (Jón Mýrdal):	6,2-	93,8	97
Brynjólfur biskup Sveinsson (T. Hólm):	5,1-	94,9	99

- (36) a. að alltið hér eftir svo þar með haldast **skal** (Varnarrit **)
b. sem ég sýslumanninum Magnúsi Magnússyni **sendi** með opnu bréfi (*Píslarsagan*)
c. að hann engri annarri konu unnað **gæti** (*Vestfgr***)
d. hvað mér síðar í Nýja Testamentinu að miklu gagni **kom**
(*Ævisaga Jóns Steingrímssonar*)

(37)

(38)

(39) Síðan fór að dimma, og var ég þá orðinn nokkuð hræddur.

(40) Síðan fór að dimma, og var ég þá nokkuð hræddur orðinn.